

## A világ rendje

Mielőtt azt hinnék, hogy majd most elmondom a világ rendjét, fogadjunk csak inkább gondolatokat. Kapunk a neveltetésünkől egy elképzelést a világ rendjéről vagy pedig, a szerencsésebbek olyan neveltetést, hogy miként mozogjunk a világban. Ez utóbbi ma már kevésbé népszerű, mivel a szülők is egyre elégedetlenebbek a mindenkori fennálló rendekkel kapcsolatban és eszük ágában sincs a lurkókat abba nagyon igazítani. Más rendekről, mint a maguké, pedig legtöbbször csak elítélően és eléggé felületesen nyilatkoznak.

Legtöbbször, nem is igyekszünk megfigyelni akár az orrunk előtt levő, világi rendeket vagy mások „rendjét”, inkább teremteni iparkodunk saját rendet, tesszük az igazságot, ahol arra ráhatásunk, hatalmunk van.

De ez más területeken is látható. Hány olyat látunk, mikor a használati utasítás nélkül vesznek emberek kezükbe dolgokat, fel sem merül, hogy legalább a működést tanulmányoznák, inkább majd maguk tudják, akarják eldönteni, mire valók és miként kell velük bánni. Aztán ha nem engedelmeskednek az akaratuknak, elképzeléseiknek, akkor eldobják, mint egy hitvány terméket. Majd pont a világgal másként bánunk!

Pedig óhatatlanul sokszor csalódunk, még ha nagy hatalmunk is van, mert a világ nem akar az általunk elképzelt rend szerint működni. Mert nem látjuk meg az igazi rendet (mert nem is vagyunk rá kíváncsiak, hiszen tudni véljük), ami egyébként dolgozik is saját magán. De az nem a mi rendünk és nem úgy működteti az igazságot, pontosabban a mi igazságunkat, ahogy mi szeretnénk. Aki ezt nem ismeri fel, az minden erejét, befolyását, hatalmát és válogatatlan eszközeit latba veti, hogy úgy működjön a világ, ahogy a maga szintjén elképzei.

Sokáig nem értettem, hogy miért nem hat meg senkit az egyszerű gondolatmenet a boldogulásról, amit gyakran levezettem. Elsőként tételezzük fel, hogy a világnak van egy rendje a felépítését és működését tekintve. A rendhez igazodva (sokat emlegetem nyelvünk szépségét, figyeljük meg: **igazodni!**) vagyunk rendben, azaz illünk abba a világba, ami adatott nekünk. Ahhoz, hogy illeszkedjünk, ismerni kell a rendet vagy szerencsés esetben, különösebb tudomány nélkül, olyan neveltetés áldásával bírni, amely ehhez a rendhez igazít (ismét: **igazít!**) minket viselkedésünkkel. A rend ismereténél is ezért fontosabb, hogy a rendbe simulva mozogjunk vagy éppen álljunk, a rend követelményeinek megfelelően. Ez számomra oly egyértelmű, miért nem lehet boldog egy elefánt a porcelánboltban, miként a porcelánok alkotói, kedvelői és forgalmazói sem. Nem beszélve a porcelánokról.

Talán ott van az értetlenség gyökere, hogy ki miként tekint az igazság kifejezésre. Több álláspont létezik. Kedvenc püspököm emlegette valamikor a „nincs igazság” tanát, ami egy szellemes önmegsemmisítő állítás, hiszen a „nincs igazság” állítás éppen magát hitelteleníti el, mert miért is hinnénk ennek a mondatnak? Valahol ide torkollik a „sok igazság létezik” tana, ami legalább ennyire hitelteleníti el magát megengedve, hogy bizony ez is hamis állítás. De ma már ennél fejlettebb tanok is vannak, például, a „csak nekem van igazam” című, ami tűzzel, vassal irt minden mást, márpedig pont a „sok igazság létezik” tanból cseperedett fel, miután sikerrel lerombolta az „egy igazság létezik” tanát.

Ugyanis, a „sok igazság létezik” tana kizárja az „egyetlen igazság létezik” tanát. Ha sok igazság van, akkor nincs igazság, hiszen ellentmondó igazságok, párhuzamos igazságok kizárják az igazságot, hiszen nem lehet valami egyszerre fehér is, meg fekete is. Bár erre van igény és törekvés is a világban.

Az igazság nem lehet relatív, helyesebb bevezetni a **vélt** igazságok fogalmát, amelyek változnak, ahogy megyünk a kilátónk egyre magasabb emeletére. A felsőbb szintekről látható, vélt igazságok tartalmazhatják az alsóbbakat, viszont az alsóbbak a kellő kilátás hiányában hiányosak, ezért nem tartalmazzák a felsőket. A részigazságokkal (pontosabban, részleges vélt igazságokkal) márpedig elég sok balgaságot és gonoszságot már sikerült megérvelni.

Természetesen, aki azt vallja, hogy nem egy igazság létezik és a világban nem egy rend uralkodik és a világban valójában igazságok és rendek versengenek egymással, az bátran vállalkozhat arra, hogy majd ő megmondja (és nem megfejt) az igazságot és mi is legyen a rend. Ha ezt átgondoljuk, annyira közönséges ez a törekvés a világi gondolkodásban, annyira magától értetődő, hogy különböző elképzeléseknek az igazságról és a rendről egyforma létjogosultsága van. Még azt bélyegzik meg és kirekesztőnek nevezik, akik egy igazságról beszélnek és egyféle rend uralkodásáról. Ez az általános irányzat megteremti a jogot mindenkinek az igazságára és rendjére. Ezért uralkodhatnak el olyan igazságok és rendek, amelyek aztán valóban kirekesztők, valóban kizárólagosságra törekednek, jóllehet, mind az igazságuk, mind a rendjük ezer sebből vérzik. Követőik is persze boldogtalanok és frusztráltak, de mindezt annak tudják be, hogy más igazságok és rendek képviselői is léteznek.

Vajon lenne abból boldogság, ha csak egy emberi elmével alkotott rendet erőltetnénk a világra és felszámolnánk mindenféle más nézetet? Erős törekvések voltak, vannak erre számos változatban. A dolog pikantériája, hogy ebben a nagy választékban a valódi igazság és a valódi rend követői is majdnem ugyanolyan sikerrel, sikertelenséggel működnek, mint a legelvadultabb nézetekkel hadakozók. Hol van akkor az igazi és egyetlen igazságnak és rendnek követésének előnye, haszna? Ezt ritkán látjuk meg, hiszen roppant kevesek vannak, akik ennek közelébe jutnak. Nem véletlenül hívják őket „Boldogoknak”. Sokszor leghűségesebb és kitartó követőik is megtévednek, ezért nem lesznek Boldogok. Aki az egy és igazi igazságra és rendre teszi életét, abból nem lesz automatikusan ismerője annak az igazságnak és a rendnek! Mindazonáltal, van egy sorvezető és van egy tanulási és működési jó gyakorlat, amely folyamatosan visz ebbe az irányba. Aki ezt nem követi, az bármilyen igazság követését is tűzheti a zászlajára, nem fog sikerre jutni.

Mi az értelme akkor ennek az egyetlen igazságnak, a rendnek a kutatásának, ha esetleg közelébe ér az ember, szembe találja magát a világ óriási káoszával, akkor hogy fogja azt egyáltalán elviselni? Szenvedni fog, mint egy rendmániás a legnagyobb rendetlenségben? Nem! Meg fogja látni a káoszban a rendet és legfőképpen abban a maga helyét. Aki csak a káoszt látja, az nyilvánvalóan a helyét sem fogja megtalálni, magának akar helyet csinálni, ezáltal, legfeljebb maga is inkább része lesz a káosznak, nem pedig a rendnek. Aki a rendbe tud igazodni a káosz uralkodása mellett, az annyira helyén lesz, hogy nem is kívánczik többé máshova. A káosz lakói nem látják különleges helyzetét és nagyjából olyan értetlenséggel nézik, mint a csizmát az asztalon. Ez körülbelül olyan, mint a szerkezet nélküli hitvány kőzetben lévő kristály zárványok. Mily meglepő ezek jelenléte az ilyen kövekben! Hogyan jöhet létre ebben a rendezetlenségben egy ilyen magas szinten szabályos, a környezetétől elütő mintázatú kristályrács?!

Saját igazságkutatásom során, ami eléggé kiterjedt, mivel kutatással és szaktanácsadással foglalkozom, igen korán jutottam a tépelődésbe, hogy egyáltalán megismerhető-e a világ teljes terjedelmében és teljes pontossággal (igazság tartalommal)? Ezzel már nálam nevesebb filozófusok is elidőztek életeket, az én pályám gyakorlatiasabb irányba fordult.

Életemnek egyik legnagyobb felfedezése azonban, hogy a világ rendjébe igazodáshoz, nincs is igazán szükségünk az igazság ismeretére! Szinte hallom a felháborodást, hogy az igazság nélkül már hogy ismerhetnénk e világ rendjét és hogy igazodhatnánk. Jómagam is az imént még arra hivatkoztam, hogy az igazodáshoz nem ártana ismerni a rendet! De már utaltam arra is, hogy az boldogul igazán, aki nem csak ismeri, sőt, akár nem is ismeri, de tetteivel igazodik a világ rendjébe! Márpedig az igazi rendjébe és nem pedig a saját barkácsolású vélt rendjébe! Voltaképpen az igazi káoszkövetők a maguk hevenyészett rendjüket sem gondolják át, ezért természetesen igazodni sem tudnak, ha akarnak egyáltalán, mert eleve a bármihez való igazodás is kihívás számukra. A saját rend alkotásának sokszor ez a gerjesztője.

Jézus példája eléggé átlátható, saját (Isten) rendjébe, tanításába végletekig igazodik. Tanításait kevesebben értik, de akik megtartják a tanácsát, ha értik, ha nem, akkor jó eséllyel tagozódnak a világ valódi rendjébe. Pedig nem végeztek teológiát, nem tudják elmagyarázni a Szentháromságot és egyéb bölcsesletekben sem jeleskednek. Jézus konkrét intelmei, üzenetei, nem is beszélve az általa leginkább megerősített fő parancsokról, rém egyszerűek. Meghökkenőek, érthetetlenek, a világ logikáját borzolják, de senki nem mondhatja, hogy nem érti, legfeljebb az értelmét nem látja vagy éppen kételkedik.

További nagy felfedezésemnek tartom a tapasztalást, hogy ha az igazság megismerésére való törekvés helyett a rendbe való igazodás intelmeit helyezem a célkeresztbe, azzal az igazság is láthatóbbá kezd válni. Alighanem ezért van az a szintén nehezen fejthető üzenet, hogy a világ bölcsei, hatalmasai akarták látni, de nem láthatták, ami a kicsinyeknek és alázatosoknak láthatóvá vált! De ezért is találkozhatunk sokszor több bölcsességgel a kicsinyek, elesettek között, mint a maguktól eltelt világi bölcsék és hatalmasságok köreiben.

Templomlépcső, 2023. január